

Multi-Constraint Dynamic Scheduling of Scientific Workflows in Cloud with Multi-Resource Packing

Ehsan Saeedizade¹, Mehrdad Ashtiani^{2*}

¹ Master Student of Computer Engineering, Iran University of Science and Technology, Tehran, Iran
e24saeedi@gmail.com

² Assistant Professor, School of Computer Engineering, Iran University of Science and Technology, Tehran, Iran
m_ashtiani@iust.ac.ir

Abstract

Scientific workflows are large compute-intensive applications that consist of different smaller parts called tasks, connected with specific structures to each other, to process data. Recently, numerous researches have been focused on solving the workflow scheduling problem in the cloud. Since the cloud providers offer scalable and cost-effective computational resources to their users and charge them based on a pay-as-you-go model, user's requests to run workflows in such an environment increase. Consequently, this brings the need for environments like Workflow as a Service platform. In these environments, users can submit workflows dynamically with their quality of service requirements. Usually, users specify these requirements in terms of time and cost. However, considering all these factors the scheduling problem is challenging.

In this paper, we propose a multi-constraint dynamic workflow scheduling algorithm with multi-resource packing. Unlike existing algorithms, we consider both deadline and budget as the quality of service requirements simultaneously. Commonly the researchers consider CPU demand in their proposed approach for simplicity. However, in addition to CPU demand, we consider memory demand in this paper. The proposed algorithm leverages containers to share VMs among different users and reduces the overall execution cost. In the proposed algorithm, we also introduce a bi-factor to tradeoff between cost and resource utilization while mapping tasks to resources. The evaluation results show that the proposed algorithm achieves at least 96% Planning Success Rate under different workloads. Also, the experiments show that the proposed algorithm outperforms the EPSM and MW-HBDCS workflow scheduling algorithms in terms of overall execution cost and total leased VM number. It decreased the overall execution cost by at least 13% and on average 33.2% under different workloads.

Keywords: Workflow as a Service, Workflow Scheduling, Multi-Resource Packing, Cloud Computing, Quality of Service, Dynamic Scheduling.

زمان‌بندی چند محدودیته و پویا جریان‌های کار علمی در ابر به کمک بسته‌بندی چند منبع

*^۱ احسان سعیدی‌زاده^۱، مهرداد آشتیانی^۲

^۱ کارشناسی ارشد مهندسی نرم افزار، دانشگاه علم و صنعت ایران، تهران، e24saeedi@gmail.com

^۲ استادیار، دانشکده کامپیوتر، دانشگاه علم و صنعت ایران، تهران، m_ashtiani@iust.ac.ir

چکیده

جریان‌های کار علمی، دنباله‌ای از محاسبات هستند که پردازش داده‌های حجمی را در یک فرم ساختاریافته را ممکن می‌سازند. برای پردازش این جریان‌های کار به منابع زیادی نیاز است. هر یک از آن‌ها از نظر مبنای مورد نیاز ویژگی خاصی دارد. پژوهش‌های زیادی در حوزه زمان‌بندی جریان کار در محیط‌های مختلف از جمله ابر انجام شده است. ابر یک محیط مقیاس‌پذیر و اقتصادی است که به کاربرها امکان دسترسی به منابع محاسباتی نامحدود با مدل هزینه، پرداخت به میزان استفاده را می‌دهد. افزایش انگیزه کاربرها در اجرای جریان‌های کار در محیط ابری باعث توسعه بسترهای چندمستأجراهای مانند بستر جریان کار به عنوان سرویس شده است. این بستر محیطی را ارائه می‌دهد که کاربرها به راحتی می‌توانند جریان‌های کار خود را با تعیین کیفیت سرویس موردنظر خود برای اجرا ثبت کنند. زمان و هزینه معروف‌ترین انواع کیفیت سرویس هستند. در این مقاله ما الگوریتم زمان‌بندی چند محدودیتی و پویا را برای محیط جریان کار به عنوان سرویس، معرفی می‌کنیم. برخلاف الگوریتم‌های معرفی شده در این حوزه، در الگوریتم پیشنهادی دو کیفیت سرویس فرجه و بودجه را به طور همزمان در نظر گرفته شده است. معمولاً پژوهشگرانها با هدف ساده‌کردن مسئله، تنها نیازمندی توان پردازشی را برای محاسبات یک جریان کار در نظر گرفته‌اند اما در روش پیشنهادی علاوه بر نیازمندی توان پردازشی، نیازمندی حافظه نیز در نظر گرفته می‌شود. همچنین، در الگوریتم پیشنهادی با بهره‌گیری از کانتینر، امکان اشتراک منبع بین کاربرها و اجرای چند وظیفه به طور همزمان روی آن و در نهایت کاهش هزینه وجود دارد. این الگوریتم از یک معیار دو-فاکتور برای کنترل و سبک-وسنگین کردن بین هزینه و بهره‌وری منابع در حین نگاشت وظیفه‌ها به منابع استفاده می‌کند. نتایج حاصل از آزمایش‌ها نشان می‌دهد که نرخ موفقیت الگوریتم در بارهای کاری مختلف بالای ۹۶٪ است. همچنین این الگوریتم در بارهای کاری متفاوت در مقایسه با دو الگوریتم زمان‌بندی EPSM و MW-HBDCS هزینه کل را حداقل ۱۳.۲٪ و به طور میانگین ۳۳.۲٪ کاهش داده و از نظر تعداد ماشین‌های مجازی اجاره‌شده نیز بهتر عمل می‌کند.

کلمات کلیدی

جریان کار به عنوان سرویس، زمان‌بندی جریان کار، بسته‌بندی چند منبع، پردازش ابری، کیفیت سرویس، زمان‌بندی پویا

و در نتیجه نیاز به یک بستر مناسب برای این منظور افزایش یافته است. به همین دلیل در سال‌های اخیر بعضی از پژوهش‌ها روی زمان‌بندی جریان کار در محیط جریان کار به عنوان سرویس تمرکز کرده‌اند. آن‌ها جریان کار به عنوان سرویس را به عنوان یک بستر در نظر گرفته‌اند که در آن کاربرها به صورت پویا جریان‌های کار را با نیازمندی کیفیت سرویس مورد نظر برای اجرا در این بستر ثبت می‌کنند. بیشتر الگوریتم‌های پیشنهادی برای محیط جریان کار به عنوان سرویس، دو کیفیت سرویس بودجه و فرجه را به طور همزمان در نظر نگرفته‌اند. همچنین یک فرض مشترک بین روش‌های زمان‌بندی مشابه این است در هر لحظه از زمان تهیه یک وظیفه روی منبع محاسباتی در حال اجرا است. همچنین از جهت مدل منابع اغلب در الگوریتم‌های پیشنهادی، ماشین مجازی به عنوان منبع محاسباتی در نظر گرفته شده است. تعدادی از روش‌های جدیدتر نیز از کاتئنر به عنوان منبع محاسباتی استفاده می‌کنند. همچنین هیچ‌کدام به طور همزمان نیازمندی منابع پردازشی و حافظه وظایف یک جریان کار را در نظر نمی‌گیرند. در نتیجه در این مقاله یک الگوریتم زمان‌بندی پویا به نام DDBSW2 با درنظر گرفتن چند محدودیت برای محیط جریان کار به عنوان سرویس طراحی شده است. به طور کلی برای مسئله زمان‌بندی با درنظر گرفتن چند محدودیت، روش‌های فرآکتشافی استفاده می‌شوند. اما در حالت زمان‌بندی پویا جریان کار، به دلیل زمان بر بودن و هزینه روش‌های فرآکتشافی، استفاده از این روش‌ها معقول نیست. به همین دلیل الگوریتم پیشنهادی یک الگوریتم اکتشافی است. این الگوریتم با هدف کاهش هزینه نهایی و تعداد ماشین‌های مجازی اجرا شده، مسئله زمان‌بندی را به کمک بسته‌بندی چند منبع و اجرای چند وظیفه روی یک ماشین مجازی حل می‌کند. در الگوریتم DDBSW2 فرض شده است که کاربرها در زمان متفاوت جریان کار خود را با محدودیت فرجه و بودجه در محیط ثبت می‌کنند. جریان کار پس از فاز پیش‌پردازش برای اجرا به استخراج جریان کار منتقل می‌شود. در هر چرخه زمان‌بندی و اجرای الگوریتم، از هر جریان کار یک وظیفه آماده اجرا با بالاترین اولویت انتخاب می‌شود. همه وظیفه‌های انتخاب شده در صفحه وظایف آماده اجرا قرار می‌گیرند. پس از مرتب کردن این صفحه، الگوریتم وظیفه‌ها را با توجه به نیازمندی آن‌ها، روی ماشین‌های مجازی زمان‌بندی می‌کند. در ادامه در این مقاله تعدادی از الگوریتم‌های مرتبط با این حوزه، در بخش دوم بررسی می‌شوند. در بخش سوم برخی از مفاهیم اولیه مورد نیاز مرور می‌شوند. در بخش چهارم چارچوب مسئله زمان‌بندی معرفی می‌شود. جزئیات الگوریتم زمان‌بندی پیشنهادی در بخش پنجم ارائه شده است. در بخش ششم کارایی الگوریتم زمان‌بندی در مقایسه با دو الگوریتم دیگر ارزیابی شده است. در انتهای نتیجه و کارهای آینده برای توسعه الگوریتم پیشنهادی نیز در بخش هفتم این مقاله ارائه شده است.

۲- کارهای مرتبط

ماریا و راجکومار یک الگوریتم زمان‌بندی اکتشافی برخط و پویا به نام EPSM برای زمان‌بندی در بستر جریان کار به عنوان سرویس معرفی کرده‌اند.

۱- مقدمه

برنامه‌های علمی معمولاً از مجموعه‌ای از وظیفه‌ها با وابستگی داده‌ای بین آن‌ها تشکیل شده‌اند و با یک گراف جهت‌دار بدون دور مدل می‌شوند. جریان‌های کار علمی پردازش و تحلیل داده‌های حجمی در فرم ساختار یافته و توزیع شده را ممکن می‌سازند. اهمیت پردازش جریان‌های کار در حوزه پردازش داده‌های حجمی و استخراج اطلاعات مفید از میان داده‌ها در دوره‌ای که ابزارهای مختلف به طور پیوسته در حال تولید این داده‌ها هستند، بیش از پیش قابل ملاحظه است. مسئله زمان‌بندی این جریان‌ها با توجه به ماهیت بزرگ بودن ابعاد محاسبات در جریان‌های کار علمی و ویژگی خاص هر کدام از آن‌ها، از جهت تمرکز بر نوع منابع و کیفیت سرویس مورد نیاز برای پردازش، یک مسئله مهم است. همچنین جریان‌های کار علمی ذاتاً دارای مهلت زمانی برای اجرا هستند. در زمان‌بندی جریان کار، به دنبال پیدا کردن یک نگاشت از این وظیفه‌ها به منابع محاسباتی هستیم، به طوری که نیازمندی‌ها و کیفیت سرویس مورد نیاز آن‌ها رعایت شود. به دلیل کیفیت سرویس متفاوت و ناهمگونی منابع در محیط اجرا، مسئله زمان‌بندی جریان کار در کلاس NP-Complete قرار دارد و پیدا کردن یک جواب بهینه برای این مسئله در زمان چندجمله‌ای امکان‌پذیر نیست [1]. از این‌رو، ارائه یک الگوریتم زمان‌بندی مناسب، یک چالش محسوب می‌شود.

پژوهش‌های زیادی در حوزه زمان‌بندی جریان کار برای خودکارسازی اجرای آن‌ها در محیط‌های توزیع شده و رسیدن به یک جواب نزدیک به بهینه وجود دارد. درین همه‌ی این پژوهش‌ها، بخش بزرگی از آن‌ها زمان و هزینه را به عنوان دو هدف اصلی در نظر گرفته‌اند. برخی از پژوهش‌ها یکی از این دو هدف را به عنوان محدودیت در نظر می‌گیرند و به دنبال بهینه‌سازی هدف دوم هستند [2, 3, 4]. برخی دیگر نیز مسئله زمان‌بندی جریان کار را به عنوان یک مسئله ارضاء محدودیت در نظر می‌گیرند. آن‌ها هر دو هدف زمان و هزینه را به عنوان محدودیت در نظر می‌گیرند [5, 6, 7]. بعضی از الگوریتم‌های موجود ایستاده هستند و برای زمان‌بندی یک جریان کار طراحی شده‌اند [2, 9, 10, 11, 12]. همچنین در سال‌های اخیر بعضی از پژوهش‌ها زمان‌بندی پویا چند جریان کار و یا دسته‌های جریان کار را در محیط ابر تحقیق کرده‌اند [13]. با توجه به رفتار الگوریتم می‌توان گفت زمان‌بندی ایستاده، یک برنامه زمان‌بندی در ابتدای کار ایجاد می‌کند و با توجه به برنامه تولید شده وظایف به منابع محاسباتی نگاشت خواهد شد. در روش‌های پویا الگوریتم زمان‌بندی وضعیت سیستم و اجرای وظایف را دیده‌بانی می‌کند و هر زمان که نیاز باشد، یک برنامه زمان‌بندی جدید را تولید کرده و یا برنامه تولید شده قبلی را اصلاح می‌کند.

پردازش ابری یک مدل جدید است که منابع نامحدود و مقرر به صرفه را با مدل پرداخت به میزان استفاده به کاربرها ارائه می‌دهد. در این محیط پردازشی، کاربرها می‌توانند از بین انواع منابع با توجه به نیاز خود انتخاب کنند. به همین دلیل اخیراً برای اجرای اجرا جریان کار مورد توجه کاربرها قرار گرفته است.

محاسباتی سسته‌بندی می‌شوند اما این الگوریتم در هر لحظه تنها یک وظیفه روی هر ماشین مجازی در حال اجرا است.

۳- مفاهیم اولیه

- در این بخش برای فهم بهتر مطالب در ادامه این مقاله برخی مفاهیم اولیه توضیح داده شده اند.
۱. رتبه رو به بالا: رتبه رو به بالا برای یک وظیفه در گراف جریان کار، اندازه طولانی‌ترین مسیر از آن وظیفه تا گره خروجی است.
 ۲. عدم قطعیت: به طور کلی رفتارها و اتفاقات غیرقابل پیش‌بینی مانند تغییرات کارایی پردازنده یا تغییرات پهنه‌ای باند یا تأخیر در گرفتن منابع پردازشی که مستقیم یا غیر مستقیم بر روی کارایی الگوریتم زمان‌بندی تأثیرگذار هستند، می‌تواند مثالی برای عدم قطعیت باشد.
 ۳. زمان اجرا: زمان اجرای هر جریان کار برابر با اختلاف بین بزرگ‌ترین زمان پایان از بین وظیفه‌های خروجی و کوچک‌ترین زمان شروع از بین وظیفه‌های ورودی در گراف آن جریان کار است.
 ۴. فرجه: حداکثر مدتی که اجرای جریان کار در آن زمان باید انجام شود.
 ۵. بودجه: حداکثر هزینه قابل پرداخت برای اجرای جریان کار.

۴- معرفی چارچوب زمان‌بندی

در این بخش به طرح مسئله و توضیح چارچوب زمان‌بندی، مدل جریان کار و منابع، نحوه نگاشت وظیفه‌ها به منابع، اهداف و محدودیت‌ها می‌پردازیم.

۴-۱- مدل جریان کار

در این مقاله یک جریان کار به کمک یک گراف جهت‌دار بدون دور و بدون وابستگی شرطی $w = \{T, E\}$ توصیف می‌شود. در توصیف گراف جریان کار، $T = \{t_1, t_2, \dots, t_n\}$ مجموعه‌ای از وظیفه‌های محاسباتی است. هر وظیفه دارای یک اندازه مشخص و درخواست ($D_{ti} = (d_{ti}^l, d_{ti}^u)$) از نظر تعداد هسته‌های مورد نیاز و حافظه است. زمانی که یک لبه بین وظیفه t_i و وظیفه t_j موجود دارد، این لبه یک وابستگی داده‌ای را بین این دو وظیفه نشان می‌دهد. به این ترتیب (t_i) children و (t_i) parents به ترتیب مجموعه همه پدرها و فرزندان وظیفه i را نشان می‌دهد. dt_{in} و dt_{out} نیز سایز اطلاعات ورودی مورد نیاز و اطلاعات خروجی یک هستند.

۴-۲- مدل منابع محاسباتی

در الگوریتم پیشنهادی از ماشین مجازی به عنوان منبع محاسباتی استفاده شده است. در این پژوهش در محاسبه ظرفیت پردازشی یک ماشین مجازی علاوه بر تعداد هسته‌ها، میزان حافظه آن ماشین نیز در نظر گرفته شده است. نوآوری مدل منابع در این پژوهش در این است که چند وظیفه به طور همزمان روی

به گفته آن‌ها این اولین الگوریتم معرفی شده به منظور استفاده در این بستر و اشتراک منابع است. هدف اصلی این الگوریتم افزایش بهره‌وری و کاهش هزینه ضمن وجود فرجه به عنوان محدودیت زمان اجرا است. در این الگوریتم برای اشتراک ماشین‌های مجازی از کانتینر استفاده شده است. همچنین فرض کردند که در هر زمان تنها یک کانتینر روی یک منبع اجرا می‌شود [13]. در مقایسه با الگوریتم پیشنهادی دو محدودیت فرجه و بودجه نیز در نظر گرفته شده است، این الگوریتم تنها یک راه برای زمان‌بندی در نظر گرفته است. در این الگوریتم برای هر وظیفه تنها نیازمندی پردازنده در نظر گرفته شده است. همچنین در هر لحظه تنها یک وظیفه روی منبع محاسباتی در حال اجرا است و همه توان محاسباتی یک منبع در اختیار یک وظیفه قرار می‌گیرد. در حالی که در الگوریتم پیشنهادی برای هر وظیفه دو نیازمندی پردازنده و حافظه در نظر گرفته می‌شود. همچنین به کمک استفاده از کانتینر، امکان اجرای چند وظیفه روی یک منبع محاسباتی به طور همزمان بسته‌بندی وظیفه‌ها روی منابع وجود دارد. اما در الگوریتم پیشنهادی با هدف استفاده حداکثری از فرجه تعیین شده و کاهش هزینه، کمترین میزان توان محاسباتی در اختیار وظایف قرار می‌گیرد به طوری که در فرجه خودشان اجرا شوند.

الگوریتم MW-HBDCS یک الگوریتم اکتشافی و پویا برای زمان‌بندی جریان‌های کار به صورت همزمان و با محدودیت فرجه و بودجه است. وظایف از جریان‌های کار مختلف با معیارهای جدید معرفی شده در مرجع [14] اولویت‌بندی می‌شوند. برای محاسبه اولویت و انتخاب منابع از یک رویکرد ترکیبی بر اساس میزان فرجه و بودجه باقی‌مانده استفاده می‌کند. به کمک این رویکرد در زمان‌های مختلف به راحتی بین این دو نیازمندی سبق و سنگین شود. در این الگوریتم نیز در هر لحظه تنها یک وظیفه روی منبع محاسباتی اجرا می‌شود و منابع به طور مشترک برای اجرای اجرای همزمان وظیفه‌ها استفاده نمی‌شوند. در حالی که الگوریتم پیشنهادی با استفاده کانتینر، منابع را بین چند وظیفه به اشتراک می‌گذارد که این موضوع خود باعث کاهش هزینه می‌شود. این الگوریتم به دلیل این که در هین زمان‌بندی فرجه و بودجه را به صورت پویا برای وظایف به روزرسانی نمی‌کند، نسبت به بار بالا روی سیستم و تغییرات کارایی و کاهش توان پردازشی منبع محاسباتی حساس است. در حالی که به دلیل رفتار پویا در الگوریتم پیشنهادی، این حساسیت به بار بالا کمتر است.

الگوریتم NOSF یک الگوریتم زمان‌بندی آگاه از فرجه و پویا برای زمان‌بندی چند جریان کار به طور همزمان با زمان اجرا غیرقطعی است. هدف این الگوریتم افزایش بهره‌وری ماشین‌های مجازی و کاهش هزینه نهایی اجرای جریان کار است [15]. این الگوریتم برای استفاده در بستر جریان کار به عنوان سرویس مناسب است اما تفاوت اصلی آن با الگوریتم پیشنهادی در نیازمندی کیفیت سرویس، مدل منابع و نحوه اجرای وظایف روی ماشین مجازی است. این الگوریتم تنها فرجه را در نظر می‌گیرد اما الگوریتم پیشنهادی دو محدودیته است و فرجه و بودجه را در نظر می‌گیرد. در الگوریتم پیشنهادی با هدف کاهش هزینه وظایف روی کانتینرها اجرا و روی منابع

با توان بیشتر، می‌توانیم اثر این تأخیرها را در سیستم کاهش بدھیم. ممکن است که ارائه‌دهنده زیرساخت به عنوان سرویس، یک محدودیت به عنوان حداقل تعداد ماشین‌های مجازی قابل ساخت برای کاربران خود تعیین کند. یک دیگر از مزایای استفاده از این رویکرد این است که در چنین مواردی این امکان وجود دارد که با اجراء ماشین‌های مجازی با توان پردازشی بیشتر و به اشتراک‌گذاری آن‌ها بین وظایف، به هم‌روندی بالاتری در اجرای جریان‌های کار برسیم.

یک ماشین مجازی اجرا خواهد شد. طرفیت یک ماشین مجازی با دوتایی M_v مشخص می‌شود که در آن C_v تعداد کل هسته‌ها و $Cap(C_v, M_v)$ اندازه حافظه ماشین مجازی است. همچنین فرض شده است که وظایف در داخل کانتینرها اجرا خواهد شد. در الگوریتم پیشنهادی از مدل پرداخت به میزان استفاده برای محاسبه هزینه اجرا استفاده شده است. در این مدل، هزینه بر اساس دوره پرداخت ρ محاسبه می‌شود. هزینه اجرای وظیفه t روی کانتینر c و ماشین مجازی v با توجه به فرمول (۱) محاسبه می‌شود.

۴-۴- برنامه زمان‌بندی

در این مقاله یک برنامه زمان‌بندی معتبر از سه نگاشت زیر تشکیل شده است:

$$T2C: T \rightarrow C.$$

$$C2V: C \rightarrow V.$$

$$TYPE: V \rightarrow PP.$$

در این نگاشت‌ها T مجموعه همه وظایف از همه جریان‌های کار است. $T2C$ مجموعه همه کانتینرها است و $T2C$ یک نگاشت از وظایف به این کانتینرها است. $C2V$ مجموعه همه ماشین‌های مجازی و $TYPE$ یک نگاشت از کانتینرها به ماشین‌های مجازی است. PP نیز یک نگاشت از هر ماشین مجازی به نوع PP است.

۴-۴-۱- اهداف زمان‌بندی

در این مقاله هدف اصلی الگوریتم زمان‌بندی رعایت فرجه و بودجه تعیین شده است. همچنین هدف بعدی الگوریتم زمان‌بندی کاهش هزینه نهایی اجرا به کمک استفاده اشتراکی از منابع محاسباتی است. همچنین در نگاشت وظیفه به منبع نیز برای بالا نگذاشتن بهره‌وری منابع نیز تلاش می‌شود. منظور از هزینه نهایی اجرا، هزینه پرداخت شده توسط مشتری‌ها به ارائه‌دهنده سرویس در ازای اجرای جریان‌های کار است. این هزینه مطابق با فرمول (۴) محاسبه می‌شود.

$$\sum_{i=1}^n Cost_i W_i \quad (4)$$

که در آن $Cost_i$ هزینه اجرای جریان کار i است و هزینه اجرای هر جریان کار نیز برابر مجموع هزینه اجرای همه وظایف آن مطابق با فرمول (۱) محاسبه می‌شود. هزینه نهایی اجرا به معنی جمع هزینه اجرای همه جریان‌های کار ثبت شده در سیستم است.

۴-۴-۲- محدودیت‌های زمان‌بندی

یک محدودیت در الگوریتم زمان‌بندی این است که در هر لحظه از زمان مجموع درخواست وظیفه‌های در حال اجرا روی یک ماشین مجازی از حداقل طرفیت آن ماشین بیشتر نباشد. محدودیت دیگری باید در حین زمان‌بندی به

$$Cost(t, c, v) = \frac{\pi_c}{\pi_v} * Price_v * \left\lceil \frac{Proc_t}{\rho_v} \right\rceil \quad (1)$$

در این فرمول π_c برابر با تعداد هسته‌های تخصیص‌داده شده به کانتینر و π_v برابر با تعداد کل هسته‌های ماشین‌مجازی، $Price_v$ هزینه ماشین v برای هر دوره پرداخت، $Proc_c$ زمان پردازش وظیفه t و ρ_v هزینه اجرای وظیفه t روی کانتینر c و ماشین v است.

زمان اجرا یک وظیفه t با اندازه I_t در قالب تعداد میلیون دستور روی یک کانتینر با توان پردازش P_{ct} با توجه به فرمول (۲) محاسبه می‌شود.

$$Exe_t = \frac{I_t}{P_{ct}} \quad (2)$$

در نهایت زمان پردازش یک وظیفه با توجه به فرمول (۳) برابر با حاصل جمع زمان اجرا و کل زمان مورد نیاز برای انتقال داده‌ها ورودی از روی منبع ذخیره مرکزی به ماشین‌مجازی و انتقال داده خروجی به روی آن منبع است.

$$Proc_t = Exe_t + \frac{\sum_{f \in In_t} Size f}{bwt_v} + \frac{\sum_{f' \in Out_t} Size f'}{bwt_v} \quad (3)$$

در این فرمول In_t و Out_t به ترتیب مجموعه داده‌های ورودی و خروجی وظیفه t و bwt_v پهنای باند ماشین v است.

۴-۳- نگاشت چند وظیفه به منبع

به کمک استفاده از کانتینر، می‌توانیم برنامه‌های مختلفی را به طور همزمان روی یک میزبان اجرا کنیم. در این حالت می‌توانیم توان پردازشی میزبان را بین برنامه‌ها به اشتراک بگذاریم [16]. در یک ابر قیمت ماشین‌های مجازی ارائه شده توسط ارائه‌دهنده سرویس زیرساخت در مقایسه با توان پردازشی ماشین‌مجازی بزرگتر در مقایسه با اجرای چند ماشین‌مجازی کوچکتر، هزینه نهایی کمتری داشته باشد. همچنین تأخیر در ساختن ماشین‌مجازی می‌تواند زمان اجرا یک جریان کار را تحت تأثیر قرار دهد. با ساختن یک ماشین‌مجازی

۵-۲-۲- انتخاب منبع محاسباتی

در این مرحله الگوریتم حداقل تعداد هسته‌های پردازشی مورد هر وظیفه را طوری تخمین می‌زند که اجرای آن قبل از زیرفرجه آن به اتمام برسد. برای کاهش تأثیر ناشی از تأخیر گرفتن ماشین مجازی و کانتینر، ترجیح الگوریتم بر این است که وظیفه‌ها را روی کانتینرهای در حال اجرا زمان‌بندی کند.

اگر الگوریتم نتواند کانتینر مناسبی پیدا کند، در مرحله بعد به دنبال ساختن یک کانتینر جدید روی یک ماشین مجازی در حال اجرا است. بنابراین همه ماشین‌های مجازی مناسب برای اجرای وظیفه را جمع‌آوری می‌کند. سپس این مجموعه را با توجه به زیربودجه وظیفه به دو قابل استطاعت و غیر قابل استطاعت تقسیم می‌کند. همچنین ماشین‌های مجازی در هر دو دسته با توجه به اینکه داده ورودی روی آن‌ها وجود دارد یا خیر، به دو زیر مجموعه جدید تقسیم می‌شوند. این کار برای کاهش تأثیر عدم قطبیت‌های ممکن در شیوه روی زمان جایه‌جایی داده است. الگوریتم در هر مجموعه جستجو می‌کند تا با توجه به دو-فاکتور معرفی شده در فرمول‌های (۷-۹)، یک ماشین مجازی مناسب را انتخاب کند. الگوریتم، ماشین‌های قابل استطاعت را به غیر قابل استطاعت ترجیح می‌دهد. همچنین ماشین‌هایی که داده ورودی روی آن‌ها وجود دارد نیز به ماشین‌هایی داده‌ای روی آن‌ها نیست ترجیح داده می‌شوند. اگر الگوریتم نتواند یک ماشین مجازی مناسب پیدا کند و اجرای با تأخیر امکان‌پذیر نباشد، آن وظیفه به صفت انتظار اضافه می‌شود تا در مرحله بسته‌بندی چند منبع روی یک ماشین مجازی جدید اجرا شود.

$$Cfactor(v, t) = \frac{\beta_t - cost(v, t)}{\beta_t - cost_{min}(v, t)} \quad (7)$$

$$Ufactor(v, t) = \sqrt{\left(1 - \frac{core_{idle} v - Dem_{ct}}{core_{total} v}\right)^2 + \left(1 - \frac{mem_{idle} v - Dem_{mt}}{mem_{total} v}\right)^2} \quad (8)$$

$$Bifactor(v, t) = Cfactor(v, t) + Ufactor(v, t) \quad (9)$$

که در آن β_t زیربودجه وظیفه t است. $cost_{min}(v, t)$ و $cost(v, t)$ به ترتیب هزینه اجرای تخمینی وظیفه t روی ماشین v و کمترین هزینه اجرا در بین همه ماشین‌های مجازی کاندید است. فاکتور $Cfactor(v, t)$ در واقع میزان نزدیکی هزینه اجرا به زیربودجه را اندازه می‌گیرد. $core_{idle} v$ و $mem_{idle} v$ به ترتیب تعداد هسته‌های بیکار و میزان حافظه آزاد ماشین v نیز نشان‌دهنده درخواست وظیفه t برای تعداد Dem_{mt} و Dem_{ct} هستند. درواقع میزان $Ufactor(v, t)$ حافظه مورد نیازش است. (t) کامل را بعد از نگاشت وظیفه t به آن ماشین، اندازه می‌گیرد.

آن توجه شود، وابستگی داده‌ای بین وظایف در یک جریان کار است. این به این معنی است که اجرای یک وظیفه قبل از اتمام تمام پدرهایش و انتقال اطلاعات مورد نیازش نمی‌تواند شروع شود.

۵- الگوریتم زمان‌بندی DDBSW2

در این بخش جزئیات الگوریتم زمان‌بندی پیشنهادی را شرح می‌دهیم.

۵-۱- پیش‌پردازش

در این فاز رتبه رویه‌بالا بر اساس فرمول (۵) برای هر وظیفه محاسبه می‌شود. که در آن $rank_t$ رتبه رویه‌بالا برای آن وظیفه، $Exe_{ave\ t}$ میانگین زمان اجرای وظیفه روی همه انواع منابع و D_w میانگین زمان جایه‌جایی داده بین دو وظیفه است. بر اساس این رتبه‌ها، فرجه تعیین شده D_w توسط کاربر مطابق فرمول (۶) بین وظیفه‌ها توزیع می‌شود. در نهایت بودجه نیز بین وظیفه‌ها توزیع می‌شود. برای این منظور با محاسبه هزینه مصرف شده کل بودجه باقی‌مانده محاسبه می‌شود. سپس این مقدار به نسبت میانگین هزینه هر وظیفه، بین آن‌ها توزیع می‌شود. در انتهای جریان کار برای زمان‌بندی و اجرا به استخراج جریان کار اضافه می‌شود. به منظور پویایی مراحل توزیع فرجه و بودجه با اتمام اجرای هر وظیفه تکرار می‌شوند و فرجه و بودجه برای وظیفه‌های باقی‌مانده در آن جریان کار بهروزرسانی خواهد شد.

$$rank_t =$$

$$\begin{cases} Exe_{ave\ t} & \text{if } children(t) = \emptyset \\ Exe_{ave\ t} + Max_{t' \in children(t)} rank_{t'} + \frac{ct, t'}{D_w} & \end{cases} \quad (5)$$

$$\delta_t = \frac{(rank_{t\ entry} - rank_t + Exe_{ave\ t})}{rank_{t\ entry}} * D_w \quad (6)$$

۵-۲- زمان‌بندی

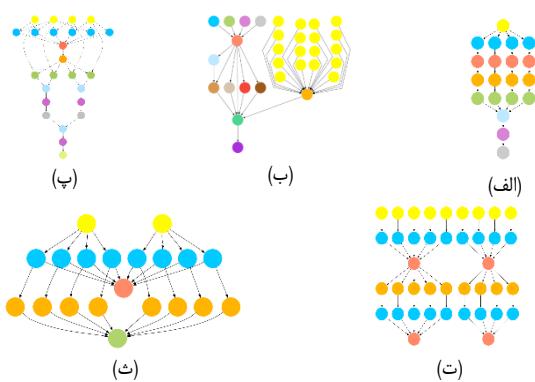
الگوریتم زمان‌بندی به صورت دوره‌ای اجرا می‌شود. در هر دوره سه مرحله زیر را انجام می‌دهد.

۵-۳- جمع‌آوری وظایف

در این مرحله الگوریتم به دنبال آن است که وظایف آماده اجرا را از همه جریان‌های کار جمع‌آوری کند. به این منظور وظیفه‌های هر جریان کار بر اساس زیرفرجه به صورت صعودی مرتب و اولویت بندی می‌شوند. سپس الگوریتم برای رعایت انصاف از هر جریان کار یک وظیفه با بالاترین اولویت را انتخاب می‌کند. وظیفه‌های این صف بر اساس زیرفرجه مرتب می‌شوند.

جدول (۱): خصوصیات ماشین‌های مجازی [18]

هزینه/ساعت	حافظه	تعداد هسته	نوع ماشین
\$.0..10	GiB ۳.۷۵	۲	c4.large
\$.0..۱۹۹	GiB ۷.۵	۴	c4.xlarge
\$.0..۳۶	GiB ۱۶	۸	c5.2xlarge
\$.۰۵۴۴	GiB ۳۲	۱۶	c6g.4xlarge

شکل (۱): ساختار کلی جریان‌های کار، (ا) ایزنومیک، (ب) سیفت، (پ) مونتاژ، (ت) لیگو، (ث) سایبرشیک [19]

برای ساخت مجموعه داده از ابزار سازنده جریان کار مصنوعی پگاسوس استفاده شده است [20]. مجموعه داده از سه بارکاری مختلف با اندازه‌های ۱۰۰۰، ۲۰۰۰ و ۴۰۰۰ جریان کار تشکیل شده است. جریان‌های کار در هر بارکاری دارای یکی از اندازه‌های کوچک (۱۰۰ وظیفه)، متوسط (۲۰۰ وظیفه)، بزرگ (۵۰۰ وظیفه) و خیلی بزرگ (۱۰۰۰ وظیفه) هستند. نوع و اندازه هر جریان کار برای تولید به صورت رندم انتخاب شده‌اند. زمان رسیدن هر درخواست در سیستم نیز بر اساس توزیع پواسون است. برای ارزیابی و مقایسه کارایی الگوریتم زمان‌بندی DDBSW2، دو الگوریتم [14] MW-HBDCS و [13] EPSM استفاده شده‌اند. برای ارزیابی کارایی الگوریتم پیشنهادی از معیار نرخ موفقیت در برنامه‌ریزی استفاده شده است. یک برنامه زمان‌بندی برای اجرای یک جریان کار زمانی موفق است که زمان و هزینه اجرای آن جریان کار از فرجه و بودجه تعیین شده توسط کاربر بیشتر نباشد. همچنین به منظور مقایسه کیفیت برنامه زمان‌بندی هزینه نهایی اجرا و تعداد ماشین‌های مجازی نیز با هم مقایسه شده‌اند. همانطور که در شکل (۲) (آ) مشخص است نرخ موفقیت در برنامه‌ریزی در همه موارد در همه موارد برای این الگوریتم بالای ۹۶٪ است. تقریباً در همه موارد الگوریتم DDBSW2 از الگوریتم MW-HBDCS بهتر عمل کرده است. اگرچه در مقایسه با الگوریتم EPSM، در بعضی موارد نرخ موفقیت این الگوریتم مقدار ناچیزی کمتر است. این تفاوت می‌تواند به دلیل تأثیر تغییرات کارایی هسته پردازشی منابع باشد. با توجه به شکل (۲) (ب) همانطور که انتظار می‌رفت، الگوریتم پیشنهادی در همه موارد از دو الگوریتم دیگر بهتر عمل کرده است. به طور میانگین ۳۳.۲٪ و حداقل ۱۳.۲٪ منجر به هزینه کم-

۳-۲-۳- بسته‌بندی چند منبع

در این مرحله الگوریتم وظیفه‌های صفت انتظار را به خوش‌های متفاوت به طوری تقسیم می‌کند که وظایف هم عمق از یک جریان کار در یک خوش‌ه قرار بگیرند. در این روش احتمال اینکه وظایف همنوع در یک خوش‌ه قرار بگیرند، بیشتر می‌شود. سپس خوش‌ه بر اساس زیرفرجه به صورت صعودی اولیوت بندی می‌شوند. سپس الگوریتم با توجه به درخواست وظیفه‌های هر خوش‌ه، تعداد مورد نیاز از هر نوع ماشین مجازی را طوری تخمین می‌زند که در نهایت با بسته‌بندی کردن وظیفه‌ها، تعداد کمتری ماشین اجاره بشوند.

۳-۳- دیدبانی

دیدبانی در واقع یک راهبرد آزادسازی منابع است و کمک می‌کند تا هزینه ماشین‌های مجازی اجاره شده کاهش یابد. این الگوریتم در هر دوره دیدبانی اجرا می‌شود. در هر بار اجرا، الگوریتم ماشین‌های مجازی بیکاری که در آخرین دقیقه‌های دوره پرداختشان قرار دارند را از استخراج منابع حذف و آزاد-می‌کند. مقدار دقیق دوره اجرا الگوریتم دیدبانی و آستانه تعیین کننده دقیقه-های پایانی در واقع یک سبک و سنجین بین کارایی الگوریتم زمان‌بندی و هزینه است.

۶- ارزیابی و تحلیل کارایی

در این فصل در مورد محیط ارزیابی، مجموعه داده استفاده شده، خصوصیات ماشین‌های مجازی و معیارهای استفاده شده در ارزیابی و مقایسه کارایی الگوریتم زمان‌بندی شرح داده می‌شود. برای ارزیابی کارایی الگوریتم‌ها ابزار شبیه‌ساز CloudSim توسعه داده شده است تا از شبیه‌سازی یک محیط جریان کار به عنوان سرویس و امکان اجرای چند وظیفه روی یک ماشین مجازی و کانتینر پشتیبانی کند [17].

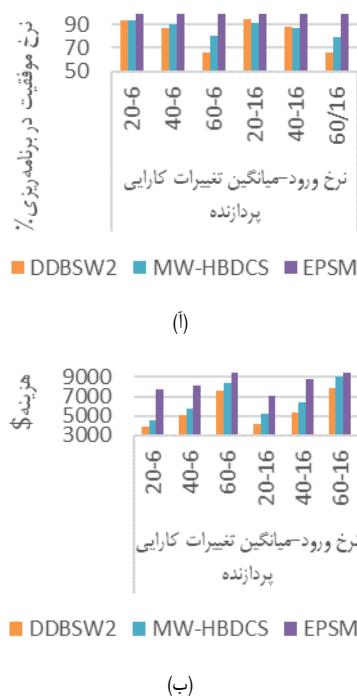
در ارزیابی‌ها انجام شده، فرض شده است که چهار مدل مختلف ماشین مجازی وجود دارد و همه‌ی این ماشین‌های مجازی در یک مرکز داده قرار دارند و توسط یک ارائه‌دهنده زیرساخت به عنوان سرویس ارائه می‌شوند. خصوصیات این ماشین‌های مجازی از نظر تعداد هسته، حافظه و قیمت آن‌ها به ازای هر دوره پرداخت از بین انواع ماشین‌های مجازی سرویس EC2 آمازون انتخاب شده‌اند [18]. این خصوصیات در جدول (۱) آورده شده است. در آزمایش‌ها عدم قطعیت در قالب تغییرات کارایی پردازند و تغییرات پهنای باند در قالب توزیع نرمال، تأخیر در گرفتن و ساختن ماشین مجازی و کانتینر مطابق مرجع [13] در نظر گرفته شده است.

به منظور ارزیابی کارایی الگوریتم پیشنهادی از یک مجموعه داده شامل پنج نوع جریان‌های کار مصنوعی استفاده شده است. شکل (۱) ساختار کلی این پنج جریان کار را نشان می‌دهد. جزئیات بیشتر در مورد ساختار آن‌ها در مرجع [19] آورده شده است.

به منظور بررسی تاثیر نرخ ورود و عدم قطعیت، شکل های (۳) (ا) نرخ موفقیت در برنامه ریزی در دو نرخ ورود متفاوت و میانگین تغییرات کارایی پردازنده مختلف را نشان می دهد. به طور کلی با افزایش بار و میانگین تغییرات کارایی پردازنده، نرخ موفقیت در برنامه ریزی دو الگوریتم DDBSW2 و MW-HBDCS کاهش می یابد. به طور کلی الگوریتم DDBSW2 نسبت به تغییرات کارایی حساس تر است. دلیل این حساسیت این است که این الگوریتم کمترین تعداد هسته های مورد نیاز را برای اجرای یک وظیفه در زیرفرجه تعیین شده در نظر می گیرد. در شرایطی که تغییرات کارایی پردازنده زیاد باشد، این حدس نادرست خواهد بود. یکی از مزیت های الگوریتم DDBSW2 که باعث می شود تأثیر تغییرات کارایی پردازنده روی کارایی الگوریتم کاهش یابد، رفتار پویا الگوریتم در به روز رسانی زیرفرجه و زیربودجه وظایف است. همچنین با توجه به شکل (۳) (ب) به دلیل بسته بندی وظایف روی منابع و اشتراک منابع، در همه موارد الگوریتم پیشنهادی کمترین هزینه را دارد.

۷- نتیجه

در این مقاله الگوریتم زمان بندی پویا و چند محدودیته برای زمان بندی جریان کار در محیط جریان کار به عنوان سرویس ارائه شد. این الگوریتم برای کاهش هزینه اجرا به کمک تکنولوژی کاتیبر منابع محاسباتی

شکل (۳): (ا) نرخ موفقیت در برنامه ریزی، (ب) هزینه نهایی اجرا، در نرخ های ورود و میانگین تغییرات کارایی پردازنده مختلف

تری شده است. این نتایج تاثیر اشتراک منابع و اجرای همزمان چند وظیفه روی یک منبع را نشان می دهد. همچنین فرض ما که به کمک اشتراک منابع می توان هزینه های اجرا را کاهش داد، ثابت می کند. همچنین هزینه الگوریتم EPSM بسیار زیاد است. این می تواند به این دلیل باشد که نه تنها این الگوریتم بودجه را به طور مستقیم در نظر نمی گیرد، بلکه در حین زمان بندی، بسته بندی وظایف روی منابع را نیز در نظر نمی گیرد. شکل (۲) (پ) نشان می دهد که الگوریتم زمان بندی پیشنهادی در همه موارد، تعداد کمتری ماشین مجازی اجراه کرده است که به دلیل رفتار این الگوریتم و بسته بندی چند وظیفه روی یک ماشین مجازی است. زمانی که بار کلی افزایش می یابد، الگوریتم می تواند به جای اجراه کردن ماشین مجازی جدید، وظایف بیشتری روی ماشین های اجراه شده بزرگ تر نگاشت کند و بازه های زمانی خالی را پر کند. از طرفی الگوریتم EPSM برای رسیدن به نرخ موفقیت در زمان بندی بالاتر، تعداد بسیار زیادی ماشین مجازی اجراه کرده است.

شکل (۲): (ا) نرخ موفقیت در برنامه ریزی، (ب) هزینه نهایی اجرا، (پ) تعداد ماشین های مجازی اجراه شده در بازه های کار مختلف

- Principles of Distributed Systems (OPODIS 2016), April-2017, Dagstuhl, Germany, pp. 19:1-19:16.
- [6] Arabnejad H., Barbosa J. G., Prodan R., "Low-time complexity budget-deadline constrained workflow scheduling on heterogeneous resources", Future Generation Computer Systems, Vol. 55, pp. 29-40, 2016.
 - [7] Zheng W., Sakellariou R., "Budget-Deadline Constrained Workflow Planning for Admission Control", Journal of grid computing, Vol. 11, No. 4, pp. 633-651, 2013.
 - [8] Zheng W., W. Yan, Bugingo E., Zhang D., "Online Scheduling to Maximize Resource Utilization of Deadline-Constrained Workflows on the Cloud", in Proceedings of the 2018 IEEE 22nd International Conference on Computer Supported Cooperative Work in Design ((CSCWD)), May- 2018, Nanjing, China, pp. 98-103.
 - [9] Li Z., Ge J., Hu H., Song W., Hu H., Luo B., "Cost and Energy Aware Scheduling Algorithm for Scientific Workflows with Deadline Constraint in Clouds", IEEE Transactions on Services Computing, Vol. 11, No. 4, pp. 713-726, 2018.
 - [10] Chen H., Zhu X., Liu G., Pedrycz Wi., "Uncertainty-Aware Online Scheduling for Real-Time Workflows in Cloud Service Environment", IEEE Transactions on Services Computing (Early Access), pp. 1-13, 2018.
 - [11] Liu J., Ren J., Dai W., Zhang D., Zhou P., Zhang Y., Min G., Najjari N., "Online Multi-Workflow Scheduling under Uncertain Task Execution Time in IaaS Clouds", IEEE Transactions on Cloud Computing (Early Access), pp. 1-15, 2019.
 - [12] Malawski M., Juve G., Deelman E., Nabrzyski J., "Algorithms for cost-and deadline-constrained provisioning for scientific workflow ensembles in IaaS clouds", Journal of Internet Services and Applications, Vol. 48, pp. 1-18, 2015.
 - [13] Rodriguez M. A., Buyya R., "Scheduling Dynamic Workloads in Multi-tenant Scientific Workflow as a Service Platforms", Future Generation Computer Systems, Vol. 79, pp. 739-750, 2018.
 - [14] Zhou N., Li F., Xu K., Qi D., "Concurrent workflow budget- and deadline-constrained scheduling in heterogeneous distributed environments", Soft Computing, Vol. 22, No.23, pp. 7705-7718, 2018.
 - [15] J. Liu, J. Ren, W. Dai, D. Zhang, P. Zhou, Y. Zhang, G. Min, N. Najjari, "Online Multi-Workflow Scheduling under Uncertain Task Execution Time in IaaS Clouds," IEEE Transactions on Cloud Computing (Early Access), pp.1-15, 2019.
 - [16] Docker. Empowering App Development for Developers, Nov 2020, <https://www.docker.com>.
 - [17] Calheiros R. N., Ranjan R., Beloglazov A., De Rose C. A., Buyya R., "Cloudsim: a toolkit for modeling and simulation of cloud computing environments and evaluation of resource provisioning algorithms", Software: Practice and experience, Vol. 41, No.1, pp. 23-50. 2011.
 - [18] Amazon Web Services. Amazon EC2 Instance Types, Nov 2019, <https://aws.amazon.com/ec2/instance-types/>.

را بین چند وظیفه به اشتراک می‌گذارد. به طور خلاصه نوآوری‌های این الگوریتم معرفی شده در این مقاله مطابق زیر است:

۱. مسئله زمان‌بندی جریان‌های کار به کمک مسئله بسته‌بندی چند منبع و ارائه یک مدل جدید برای به اشتراک گذاری ماشین‌های مجازی بین چند وظیفه با استفاده از کانتینر حل شده است.
۲. یک مدل محاسبه هزینه جدید مناسب با مدل منابع استفاده شده و نحوه نگاشت وظیفه‌ها به منابع محاسباتی ارائه شده است.
۳. در هنگام نگاشت وظیفه‌ها و ایجاد برنامه زمان‌بندی، درخواست هر وظیفه در قالب تعداد هسته‌ها و حافظه مورد نیاز آن در نظر گرفته شده است.
۴. فرجه و بودجه به عنوان دو نیازمندی کیفیت سرویس تعیین شده توسط کاربر در هنگام زمان‌بندی و اجرای جریان کار فرض شده‌اند.

نتایج حاصل از ارزیابی نشان می‌دهد که در این رویکرد نرخ موفقتی در برنامه‌ریزی در این الگوریتم در بارهای کاری مختلف بالای ۹۶٪ است. همچنین با اجرای همزمان چند وظیفه روى یک ماشین مجازی هزینه نهایی اجرا حداقل ۱۳.۲٪ و به طور میانگین ۳۳.۲٪ کاهش یافته است؛ بنابراین می‌توان گفت که استفاده اشتراکی از یک منبع می‌تواند به کاهش هزینه اجرا منجر شود. برای توسعه و بهبود الگوریتم ارائه شده جنبه‌های متفاوتی وجود دارد. به عنوان مثال برای بهبود بهره‌وری منابع می‌توان مرحله بسته‌بندی چند منبع را بهبود داد. همچنین مواردی مانند تحمل پذیری خطأ، قابلیت اطمینان، محدودیت در تعداد منابع می‌توانند زمینه‌های جالبی برای توسعه الگوریتم زمان‌بندی باشند. همچنین استفاده از روش‌های یادگیری ماشین برای زمان‌بندی در یک محیط پویا به منظور پیش‌بینی وضعیت سیستم در آینده نزدیک نیز می‌تواند کارایی یک الگوریتم زمان‌بندی را افزایش دهد.

مراجع

- [1] Coffman, E.G., *Computer and Job-shop Scheduling Theory*, Wiley Publishing, 1976.
- [2] Deldari A., Naghibzadeh M., Abrishami S., "CCA: a deadline-constrained workflow scheduling algorithm for multicore resources on the cloud", The Journal of Supercomputing, Vol. 73, No.2, pp. 756-781, 2017.
- [3] Sahni J., Vidyarthi D. P., "A cost-effective deadline-constrained dynamic scheduling algorithm for scientific workflows in a cloud environment", IEEE Transactions on Cloud Computing, Vol. 6, No.2, pp. 2-18, 2015.
- [4] Rodriguez M. A., Buyya R., "Budget-Driven Scheduling of Scientific Workflows in IaaS Clouds with Fine-Grained Billing Periods", ACM Transactions on Autonomous and Adaptive Systems (TAAS), Vol. 12, No. 2, pp. 1-22, 2017.
- [5] Ghasemzadeh M., Arabnejad H., Barbosa J. G., "Deadline-Budget constrained Scheduling Algorithm for Scientific Workflows in a Cloud Environment", in Proceedings of the 20th International Conference on

- [19] Juve G., Chervenak A., Deelman E., Bharathi S., Mehta G., Vahi K., "*Characterizing and profiling scientific workflows*", Future Generation Computer Systems, Vol. 29, No.3, pp. 682-692, 2013.
- [20] da Silva R. F., Chen W., Juve G., Vahi K., Deelman E. "*Community Resources for Enabling Research in Distributed Scientific Workflows*", in Proceedings of the 2014 IEEE 10th International Conference on e-Science, Oct 20-24, Sao Paulo, Brazil, pp. 177-184.